

**Zespół Szkół Budowlano – Elektrycznych
im. Jana III Sobieskiego
w Świdnicy**

**Przedmiotowe Zasady Oceniania
GEOGRAFIA**

/dla Technikum Zawodowego po szkole podstawowej/

Aktualne od roku szkolnego 2023/2024

I. Ocenie podlega:

1. Znajomość i rozumienie treści przewidzianych podstawą programową.
2. Opisywanie zjawisk, procesów i zależności zachodzących w środowisku geograficznym z użyciem terminologii stosowanej w naukach geograficznych.
3. Umiejętność czytania i interpretacji map występujących w różnych pomocach naukowych.
4. Celowe wykorzystywanie roczników statystycznych, zestawień tabelarycznych i graficznych, rysunków, przekrojów, fotografii, które mają posłużyć do prawidłowego oceniania, wnioskowania i prognozowania zmian zachodzących w środowisku.
5. Umiejętność dokonywania obserwacji, pomiarów i obliczeń.
6. Celowe korzystanie z różnych nowych źródeł wiedzy.

II. Cele oceniania

- Wdrażanie do systematycznej pracy i samooceny,
- Określanie stopnia opanowania wiedzy teoretycznej i praktycznej,
- Wspieranie szkolnej kariery uczniów i ich motywowanie,
- Oddziaływanie na uczniów najzdolniejszych, ale także słabych, przeciętnych, a także mającymi trudności określone orzeczeniami z Poradni Psychologiczno-Zawodowej,
- Dostarczanie uczniom i rodzicom informacji o poziomie osiągnięć edukacyjnych i postępkach w tym zakresie oraz indywidualnych potrzebach,
- Ustalenie oceny śródrocznej i końcoworocznej.

III. Sprawdzanie osiągnięć uczniów obejmuje następujące formy:

1. prace pisemne :
  - a/ sprawdziany/ sprawdziany zdalne
  - b/ kartkówki/ kartkówki zdalne
2. odpowiedzi ustne,
3. aktywność w czasie lekcji,
4. przygotowanie i wygłoszenie referatów oraz prezentacji,
5. praca w grupie,
6. prace domowe,
7. prace z podręcznikiem i innymi źródłami informacji,
8. prowadzenie kart pracy,
9. przygotowanie pomocy na lekcje,
10. opracowanie projektów.

IV. System oceniania:

- na zajęciach prowadzone jest „wagowe” kryterium oceniania, według którego oceny mają przypisane różne wartości:
  1. sprawdziany, projekty, referaty – 3,
  2. kartkówki, odpowiedzi ustne, prezentacje, praca z podręcznikiem i innymi źródłami informacji – 2,
  3. pozostałe formy pracy - 1.

V. Sposoby oceniania:

1. Prace pisemne:

a/ sprawdzian wiadomości:

- informacja o terminie, formie i zakresie treści podawana jest z tygodniowym wyprzedzeniem,
- sprawdzone prace oddawane są w terminie dwóch tygodni roboczych,
- oceny niedostateczne oraz pozytywne, które uczeń chce podnieść należy poprawić w ciągu 2 tygodni od dnia oddania sprawdzonych prac,
- sprawdzian może być poprawiany jednokrotnie,
- ostateczną oceną z poprawianego sprawdzianu , która brana jest do ustalenia oceny semestralnej lub końcoworocznej , jest ocena wyższa uzyskana przez ucznia z obu prac,
- jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może napisać poprawy sprawdzianu w określonym terminie, to ma obowiązek uczynić to w terminie ustalonym z nauczycielem,
- jeżeli w dniu sprawdzianu uczeń był nieobecny / nieobecność usprawiedliwiona/, to ma obowiązek napisać go w terminie 2 tygodni od powrotu do szkoły;
- jeżeli nieobecność jest nieusprawiedliwiona, to ma obowiązek napisać go na najbliższych zajęciach;
- jeżeli uczeń nie napisze zaległego sprawdzianu, to po okresie 2 tygodni zostanie on odpytany z danego materiału;

Ocena ze sprawdzianu ustalana jest według następującej skali:

0-30,00 % niedostateczny

30,01- 50,00% dopuszczający

50,01-70,00% dostateczny

70,01-85,00% dobry

85,01-95,00% bardzo dobry

95,01-100% celujący

b/ kartkówki:

- nie muszą być zapowiadane,
- obejmuje 3 tematy lekcyjne lub sprawdza określone umiejętności,
- jeżeli kartkówka została zapowiedziana, to uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania,
- ocena z kartkówki może być przez ucznia poprawiona jako odpowiedź ustna z 3 sprawdzanych tematów lub pisemnie, jeśli sprawdzała konkretne umiejętności,
- oceny z tych prac traktowane są na równi z ocenami z odpowiedzi ustnej;
- jeżeli uczeń nie napisze zaległej kartkówki, to po okresie 2 tygodni zostanie odpytany lub otrzyma na lekcji zadania do rozwiązania z danego materiału;

Ocena z kartkówki ustalana jest według następującej skali:

0-30,00 % niedostateczny

30,01-50,00% dopuszczający

50,01-70,00% dostateczny

70,01-85,00% dobry

85,01-95,00% bardzo dobry

95,01-100% celujący

2. Odpowiedzi ustne:

- zakres obejmuje 3 tematy lekcyjne;
- w przypadku lekcji powtórzeniowej obejmuje cały dział programowy,

Kryteria oceniania odpowiedzi ustnych:

- celujący- odpowiedź wskazuje na opanowanie w wysokim stopniu wiedzę i umiejętności z przedmiotu określone w podstawie programowej, potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych, wykazuje zainteresowanie przedmiotem, zawiera własne przemyślenia i oceny,
- bardzo dobry-odpowiedź wyczerpująca, zgodnie z podstawą programową, swobodne operowanie faktami i dostrzegania związków między nimi,
- dobry- odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość

wymaganych treści, poprawna pod względem języka, nieliczne błędy, nie wyczerpuje zagadnienia,

- dostateczny- uczeń zna najważniejsze fakty, umie je zinterpretować, odpowiedź odbywa się przy niewielkiej pomocy nauczyciela, występują nieliczne błędy rzeczowe,
- dopuszczający- wymagana jest niezbędna wiedza, konieczna z punktu widzenia realizacji celów przedmiotu, możliwe są liczne błędy merytoryczne, uczeń zna podstawowe fakty i przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi,
- niedostateczny- odpowiedź nie spełnia wymagań na ocenę pozytywną,

3. Aktywność w czasie lekcji:

- uczniowie mogą otrzymać „ plusy” za aktywną pracę na lekcji i „ minusy” za pasywną postawę lub brak wiadomości z aktualnej lekcji
- za 3 plusy uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, a za 3 minusy ocenę niedostateczną,
- za 2 plusy uczeń może otrzymać ocenę dobrą, a za 1- ocenę dostateczną;
- „plusy” i „minusy” wzajemnie się anulują.

4. Przygotowanie i wygłoszenie referatu lub prezentacji:

- na ocenę ma wpływ właściwy dobór treści do tematu oraz sposób przekazu opracowanego zagadnienia pozostałym uczniom,
- referaty i prace długoterminowe do opracowania uczeń może otrzymać w miarę możliwości wynikających z realizacji materiału,
- tematy tych prac powinny być podane do wiadomości uczniów co najmniej tydzień wcześniej,

5. Praca w grupie:

- oceniana jest umiejętność pracy zespołowej każdego ucznia z uwzględnieniem samooceny ucznia oraz zespołu i klasy,

6. Praca domowa:

- zadania sprawdzane są wybiórczo lub całej klasie,
- uczeń , który wykonał zadanie źle, nie otrzymuje oceny niedostatecznej,
- uczeń , który przed lekcją nie zgłosił nieprzygotowania lub nie wyjaśnił przyczyny braku zadania może zostać z tego zadania odpytany,
- ucznia obowiązuje uzupełnienie brakujących zadań,

7. Karty pracy

- uczeń zobowiązany jest do posiadania, przynoszenia na każdą lekcję i aktywnego ich uzupełniania,
- karty pracy sprawdzane są wybiórczo na lekcji, a także wszystkie przynajmniej 1 raz w semestrze,
- uzupełnienie braków w zeszycie powinno być wykonywane tak jak w przypadku zadań domowych,
- uzupełnienie kart pracy następuje w czasie lekcji lub w domu, przy czym uczeń ma obowiązek uzupełnić wszystkie zadania dot. danego tematu lekcji nawet bez polecenia nauczyciela;
- uczeń zobowiązany jest do systematycznego i estetycznego prowadzenia notatek w kartach pracy z każdej lekcji,
- jeśli notatka nie jest podyktowana, to uczeń powinien wykonać ją samodzielnie w czasie lekcji,
- prowadzenie notatek jest obowiązkowe.

9. Przygotowanie pomocy do lekcji:

- uczeń zobowiązany jest do posiadania kart pracy oraz – w miarę możliwości- podręcznika i atlasu geograficznego,
- na zajęciach wystarczy posiadać 1 atlas i 1 podręcznik dla 2 uczniów /"na ławce"/,

10.Opracowanie projektu:

- informacja o temacie, formie i zakresie projektu podawana jest z co najmniej, dwutygodniowym wyprzedzeniem,
- negatywną ocenę otrzymuje uczeń, który nie wykonał pracy samodzielnie lub błędnie,

VI. Nieprzygotowanie do lekcji:

- uczeń może zgłosić nieprzygotowanie 1 raz w semestrze, jeśli zajęcia odbywają się 1 raz w tygodniu ,
- nie dotyczy to lekcji, na której ma odbyć się zapowiedziany sprawdzian lub kartkówka,
- fakt nieprzygotowania uczeń zgłasza po wejściu do klasy lub zaraz po sprawdzeniu obecności,
- zasada ta nie dotyczy uczniów, którzy opuścili zajęcia bez usprawiedliwienia,

- w wyjątkowych przypadkach losowych lub dłuższej nieobecności usprawiedliwionej należy ustalić indywidualnie z nauczycielem sposób i termin uzupełnienia wiadomości,

VII. Nieobecności na lekcjach:

- uczeń, który był na lekcji nieobecny ma obowiązek uzupełnić materiał, zadania, prace pisemne w terminie tygodnia od dnia powrotu do szkoły – zasada ta dotyczy dłuższych, usprawiedliwionych nieobecności,
- jeśli nieobecność była krótsza niż 3 dni- uczeń ma obowiązek uzupełnić braki na następną lekcję,
- w razie nieprzewidzianych okoliczności należy uzgodnić uzupełnienie braków z nauczycielem,
- zasada ta nie dotyczy uczniów, którzy opuścili zajęcia bez usprawiedliwienia lub bez poinformowania o przyczynach niemożności uczestniczenia w zajęciach przed tymi zajęciami; uczeń taki będzie rozliczony (odpytany) z realizacji materiału na najbliższej lekcji.

VIII. Kryteria oceny:

Ocenę CELUJĄCY otrzymuje uczeń, który:

- twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- opanował w pełni wiedzę i umiejętności przewidziane podstawą programową,
- potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych/ problemowych/,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach geograficznych,

Ocenę BARDZO DOBRY otrzymuje uczeń, który:

- opanował w wysokim zakresie wiadomości i umiejętności określone podstawą programową,
- rozumie i poprawnie stosuje poznaną terminologię geograficzną,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę w typowych sytuacjach problemowych,
- potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy geograficznej np. map, wykresów, diagramów, danych statystycznych, słownika geograficznego,
- samodzielnie formułuje wypowiedzi ustne i pisemne na określony temat,
- wykorzystując wiedzę zdobytą w szkole i poza nią,

3.Ocenę DOBRY otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym stopniu wiadomości i umiejętności określone podstawą programową,
- umie formułować typowe wypowiedzi ustne i pisemne,

- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów,
- poprawnie posługuje się podstawowymi źródłami informacji geograficznej (mapy, wykresy, diagramy, dane statystyczne, podręcznik),
- sprawnie posługuje się współrzędnymi geograficznymi,
- zna terminologię geograficzną i poprawnie się nią posługuje,
- dostrzega i wyjaśnia przyczyny i skutki różnych zjawisk zachodzących na Ziemi,

4. Ocenę DOSTATECZNY otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie te wiadomości i umiejętności określone podstawą programową, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania z pomocą nauczyciela typowych zadań lub problemów,
- potrafi z pomocą nauczyciela korzystać z takich źródeł wiedzy jak: mapa, wykresy, diagramy, dane statystyczne,
- potrafi formułować schematyczne wypowiedzi ustne i pisemne.

5. Ocenę DOPUSZCZAJĄCY otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową, ale nie uniemożliwia mu to dalszego kształcenia,
- wykonuje przy pomocy nauczyciela zadania i polecenia o niewielkim stopniu trudności,
- potrafi na mapach świata, Polski i kontynentów wskazać podstawowe obiekty geograficzne,
- zna, rozumie podstawową terminologię geograficzną,
- przejawia gotowość do przyswajania nowych wiadomości i poprawy ocen niedostatecznych,
- podporządkowuje się instrukcjom nauczyciela i współpracuje z nim.

6. Ocenę NIEDOSTATECZNY otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową, które są niezbędne do dalszego kształcenia,
- nie potrafi nawet przy pomocy nauczyciela korzystać z podstawowych źródeł wiedzy geograficznej,
- nie zna i nie rozumie podstawowej terminologii geograficznej,
- nie potrafi formułować nawet bardzo prostych wypowiedzi ustnych i pisemnych,
- nie prowadzi systematycznie zeszytu przedmiotowego,
- nie podporządkowuje się instrukcjom nauczyciela i nie współpracuje z nim,
- nie korzysta z form pomocy uzupełnienia braków edukacyjnych stworzonych przez szkołę.

IX. Warunki i tryb uzyskiwania oceny śródrocznej i końcoworocznej:

- wystawienia oceny śródrocznej i końcoworocznej nauczyciel dokonuje na podstawie ocen cząstkowych, przy czym największą wagę mają oceny ze sprawdzianów, następnie z kartkówek i odpowiedzi, a w dalszej kolejności z pozostałych form aktywności,
- miesiąc przed wystawieniem ocen semestralnych i końcoworocznych nauczyciel powinien podać uczniowi propozycję oceny, a o zagrożeniu oceną niedostateczną powinien powiadomić wychowawcę, który przekaże tę informację rodzicom ucznia,
- ocena końcowa jest sumą osiągnięć ucznia z całego roku, a nie z drugiego semestru,
- uczeń, który uzyska wyróżnienie lub nagrodę w konkursie lub olimpiadzie w etapie szkolnym może uzyskać podniesienie oceny końcoworocznej o jeden stopień,
- uczeń, który uzyska wyróżnienie lub nagrodę w konkursie lub olimpiadzie w etapie pozaszkolnym może uzyskać ocenę końcoworocznej bardzo dobrą lub celującą/ w zależności od etapu/
- **Ocena semestralna i końcoworoczna ustalane są w zależności od średnich wartości ocen:**
  - 0 – 1,74 ocena niedostateczna
  - 1,75 - 2,60 ocena dopuszczająca
  - 2,61 - 3,60 ocena dostateczna
  - 3,61- 4,60 ocena dobra
  - 4,61- 5,30 ocena bardzo dobra
  - 5,31-6,00 ocena celująca

X. Warunki i sposoby poprawiania semestralnej oceny niedostatecznej oraz promocji warunkowej:

- uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną na zakończenie semestru może ją poprawić w terminie do 31 marca, po uprzednim uzgodnieniu z nauczycielem zakresu materiału, formy i terminu,
- uczniowie, którzy otrzymali promocję warunkową z geografii muszą nadrobić zaległy materiał w terminie do 31 października następnego roku szkolnego lub w terminie ustalonym przez nauczyciela.

XI. Warunki i sposoby przeprowadzenia egzaminu klasyfikacyjnego:

- jeśli uczeń został nieklasyfikowany na zakończenie roku szkolnego i otrzymał zgodę Rady Pedagogicznej na zdawanie egzaminu klasyfikacyjnego, to nauczyciel ustala zakres materiału obowiązującego na ww egzaminie,
- pytania na egzamin powinny obejmować wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych klasyfikacyjnych ocen rocznych,
- stopień trudności pytań powinien być adekwatny do kryteriów obowiązujących wymagań i umożliwiać uczniowi otrzymanie każdej oceny.

XII. Warunki i sposoby przeprowadzenia egzaminu poprawkowego:

- jeśli uczniowi zostanie wyznaczony egzamin poprawkowy, to materiał obowiązujący na egzaminie określa nauczyciel,
- materiał ten powinien obejmować wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych klasyfikacyjnych ocen rocznych, stopień trudności pytań powinien być adekwatny do kryteriów obowiązujących wymagań i umożliwiać uczniowi otrzymanie każdej oceny.

XIII. Wymagania w stosunku do uczniów z orzeczeniami z Poradni

Psychologiczno-Zawodowej

- w stosunku do uczniów posiadających orzeczenia z PP-Z należy stosować się do zaleceń sformułowanych przez Poradnię i dostosować wymagania do możliwości uczniów,
- należy oceniać wkład pracy i zaangażowanie ucznia, każdą próbę wypowiedzi ucznia, głośno przeczytany tekst tylko wtedy jeśli został zadany do opracowania w domu, aktywność na lekcjach oraz pracę z pomocą nauczyciela, tok myślenia, a nie tylko efekt końcowy działań, wytrwałość, systematyczność, przygotowanie do zajęć, rzeczowość, zrozumienie problemu, sposób argumentacji, dobór odpowiednich narzędzi, używanie języka specjalistycznego,
- Należy ograniczać ilość pojęć koniecznych do zapamiętania na rzecz ich zastosowania, różnicowanie pod względem trudności/ilości zadań w sprawdzianach i kartkówkach,
- stosować wydłużenie czasu pracy, podawanie poleceń w prostszej formie, częste odwoływanie się do konkretnego przykładu, nie zmuszanie ucznia do

wypowiadania się na forum i nie pośpieszanie przy wypowiedziach, docenianie każdej próby i różnych sposobów komunikowania się,

- W miarę możliwości pomagać, wspierać, dodatkowo instruować, naprowadzać ucznia,
- ocenie nie podlega: strona graficzna pisma, błędy w graficznym zapisie rachunkowym, błędy w odczytywaniu wykresów, tabel, orientacja w kierunkach, przeprowadzanie dłuższych obserwacji i doświadczeń z uwagi na szybką męczliwość i niską sprawność manualną, efekt końcowy oddanych prac, tempo i precyzja wykonywanych ćwiczeń, błędy w przepisywaniu z tablicy, czytanie głośne indywidualnie w obecności całej klasy, czytelność pisma, błędy związane z przestawianiem liter.

XIV. Motywowanie ucznia do uzyskiwania lepszych ocen:

- pozytywnie ocenia się każdą formę samodzielnej pracy ucznia z uwzględnieniem zainteresowań i możliwości ucznia,
- uczniom słabszym daje się możliwość uzupełnienia braków w wiadomościach i umiejętnościach w czasie zajęć pozalekcyjnych oraz udziela się pochwał i zachęca do dalszej pracy,
- uczniom uzdolnionym daje się możliwość poszerzenia wiadomości w ramach dodatkowych zajęć,

XV. Zdalne nauczanie:

- Zdalne nauczanie prowadzone jest na platformie eNauka-ZSBE w Świdnicy,
- sprawdziany i kartkówki pisane w systemie zdalnego nauczania mają taką samą wagę jak pisane w trybie stacjonarnym wagę,
- liczba „plusów” i „minusów” za wykonane ćwiczenia w kartach pracy , które są zamieniane na ocenę ulegają zmianie z 3 na 5,
- sprawdziany i kartkówki przesyłanych po terminie oddania, które będą sprawdzane, ale nie oceniane.
- pozostałe opisane zasady oceniania pozostają bez zmian.

XVI. Postanowienia końcowe

Przedmiotowe Zasady Oceniania z geografii są integralną częścią Wewnętrznych Zasad Oceniania w Zespole Szkół Budowlano-Elektrycznych w Świdnicy. Wszystkie sprawy, które nie zostały ujęte w PZO rozstrzygane i regulowane będą zgodnie z WZO.